

Uvodno predavanje o mikotoksinima zajednički su održali mentor projekta, prof.dr.sc. Tomislav Klapac i stručna suradnica zaposlena na projektu, Lidija Brodar, dipl. ing.

Uz osnovne značajke reguliranih mikotoksina, izdvojili su i neke neregulirane, od posebnog značaja za Europsku agenciju za sigurnost hrane (EFSA-u), koja zahtijeva promptno izvještavanje o njihovoj pojavnosti.

Radionica je drugog dana završnog skupa započela predavanjem istaknutog znanstvenika iz Nigerije, prof.dr. Chibunda N. Ezekiel, koji je analizirao i pojasnio utjecaj klimatskih promjena na produkciju mikotoksina te upozorio na trendove njihove pojavnosti. Tako je, primjerice, naveo da je zbog porasta prosječnih temperatura u Europi EFSA još 2012. godine predvidjela veću podložnost kukuruza mogućnosti kontaminacije aflatoksinima.

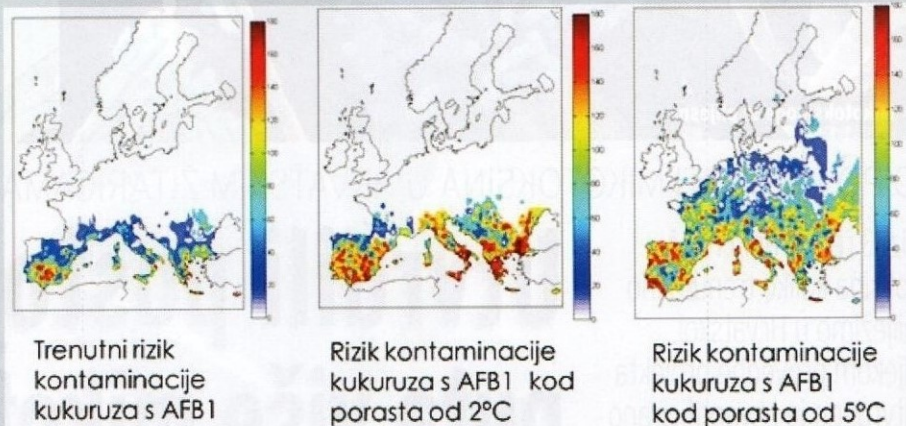
Slijedilo je predavanje mlade doktorandice, Nade Jurišić s bečkog sveučilišta BOKU, iz Centra za analitičku kemiju IFA-Tulln, o zahtjevima Europske agencije za sigurnost hrane upućenim državama članicama, za dostavom podataka o pojavnosti mikotoksina nereguliranih zakonom na njihovom području.

Kako Republika Hrvatska nije raspolagala traženim podacima – što zbog nedostatka opreme, što kvalificiranog znanstvenog kadra – znanstvenici s Prehrambeno tehničkog fakulteta u Osijeku vidjeli su u tomu mogućnost vlastitog doprinosa analizom stanja na terenu i dolaska do željenih podataka.

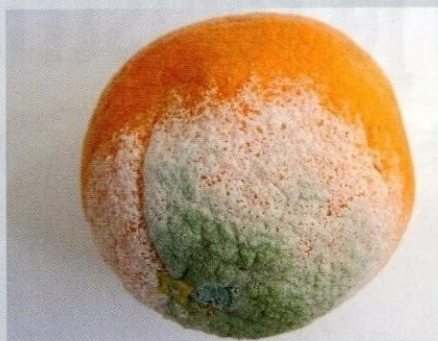
Doktorandica Jurišić pojasnila je zahtjeve EFSA-e glede izvješćivanja o nereguliranim mikotoksinima i procjeni njihovoj izloženosti, što je potaknulo brojna pitanja sudionika Seminara. Na neka od njih odgovorila je predstavica Hrvatske agencije za hranu (HAH), Jasenka Petrić, izvijestivši pritom i o prikupljanju podataka i izvještajima o nereguliranim mikotoksinima u Republici Hrvatskoj.

Izostavljanje prikazivanja pojavnosti novih mikotoksina, predstavlja problem pri procjeni rizika izloženosti građana Republike Hrvatske nemjerenim mikotoksinima pri unosu hrane koja ih može sadržavati. S obzirom na sinergistički učinak mješavine pojedinih mikotoksina, detaljnijim bi se uvidom lakše utvrdila opasnost po zdravlje hrvatskih građana, pa bi se moglo preventivno djelovati.

U praktičnom dijelu radionice sudionici su u laboratoriju mogli vidjeti i isprobati pripremu uzoraka za mjerenje mikotoksina tehnikom „razrijedi i mjeri“. Radionicu su vodili stručna suradnica Lidija Brodar, dipl.ing. i doc.dr.sc. Bojan Šarkanj,

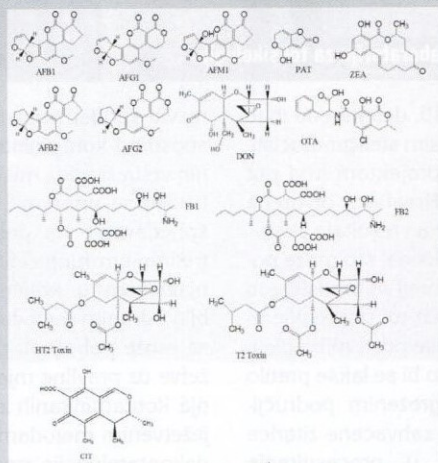
Slika EFSA o predviđanjima rizika od kontaminacije mikotoksinima sljedećih 100 godina u slučaju da srednja temperatura ostane ista, podigne se za 2° C (najvjerojatniji scenarij) te ukoliko se temperatura podigne za 5° C.

Penicillium expansum - plijesan na naranči

Aspergillus flavus na klipu kukuruza

Mikotoksini - kemijske formule trenutno reguliranih mikotoksina

Palež lista stabljike i trulež suncokreta - Alternaria spp. A. helianthi, A. alternata

koji su prethodno pripremili uzorke za CroMycoScreen projekt i odgovorili na mnogobrojna pitanja.

Polaznici projekta napisali su svoje evaluacije i polučili odlične rezultate. Napisan je i znanstveni rad utemeljen na rezultatima ostvarenim u provedbi projekta. Bavi se pojavnostima nereguliranih mikotoksina u RH i bit će objavljen u znanstvenim časopisima. Jedina primjedba sudionika bila je da su projekt, seminar a tako i radionica, posebice laboratorijski dio prekratko trajali.

Kako TrainMiC seminari pokrivaju samo temeljni dio tematske cjeline, nužan za razumijevanje izvedbenih metoda i dobivenih rezultata CroMycoScreen projekta, vrlo skoro bi se prema želji polaznika trebao održati i cjelovit TrainMiC program. Provedba CroMycoScreen projekta u stopostotnom iznosu financirana je sredstvima Europskog Strukturnog i investicijskog fonda i Europskog Socijalnog fonda, operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007.-2013. godina.

Goran **FLAUDER**